

Nr 55.

Ankom till riksdagens kansli den 23 juli 1914 kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i grunderna för upplåtelse av tomträtt samt utlämnande av byggnadslån inom tjänstemannasamhället vid Mörby m. m. (4:e avd.)

Kungl. Maj:t har i en den 13 maj 1914 avlåten, till statsutskottet för förberedande behandling hänvisad proposition nr 139, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, *dels* att tomträtt eller nyttjanderätt till tomt inom tjänstemannasamhället vid Mörby må under de i statsrådsprotokollet angivna villkor upplåtas även till svensk medborgare, som icke har fast anställning i statens tjänst eller efter att hava innehaft sådan anställning åtnjuta pension från staten; *dels* att från den av riksdagen anvisade lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby må, under iakttagande av de bestämmelser Kungl. Maj:t för varje särskilt fall meddelar, till tjänstemannasamhällets egnahemsförening för uppförande genom dess försorg av några egnahemsbyggnader för uthyrning utlämnas byggnadslån uppgående till högst 90 procent av den i vederbörlig ordning fastställda byggnadskostnaden; *dels* att föreningen befrias från erläggande av tomträttsavgift för andra tomter, än som av föreningen till annan överlåtits eller utarrenderats eller å vilka föreningen påbörjat uppförande av byggnad; *dels* ock att Kungl. Maj:t må, om så erfordras, bevilja föreningen anstånd med erläggande av högst så stor andel av annuiteten å det föreningen beviljade lånet för anläggning av vägar m. m., som belöper på icke upplåtna tomter, mot det att föreningen på icke erlagd del av annuiteten betalar ränta efter fem procent från förfallodagen, till dess likvid sker.

Beträffande den i ärendet lämnade utredningen får utskottet hänvisa till ovannämnda statsrådsprotokoll.

*Utskottets
yttrande.*

Den förebragta utredningen giver nogsammt vid handen, att inrättandet av lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby och de i samband därmed från statens sida vidtagna åtgärder i syfte att bereda statstjänstemännen i huvudstaden tillfälle att på ekonomiskt fördelaktiga villkor förvärva egna hem icke medfört det resultat man därav förväntat. Endast något mera än en femtedel av den vid Mörby tillgängliga arealen har sålunda upplåtits med tomträtt.

Utskottet är i likhet med departementschefen övertygat därom, att därest man skall kunna motse någon kraftigare utveckling inom sådan tid, att staten undviker förluster å det redan nedlagda kapitalet, vissa ändringar i grunderna för egnahemssamhällets bildande måste ske, även om därigenom huvudsyftet med företaget i viss mån skulle skjutas tillbaka.

De åtgärder, Kungl. Maj:t i dylikt syfte föreslagit, har utskottet funnit väbetänkta. I avseende å den ifrågasatta ökningen å belåningsvärdet å de byggnader, vilka äro avsedda att uppföras av tjänstemannasamhällets egnahemsförening, har departementschefen uttalat, att endast beträffande ett mindre antal av föreningen uppförda byggnader bör ifrågasättas att medgiva undantag från eljest gällande föreskrifter om utlämnande av lån ävensom att Kungl. Maj:ts samtycke härtill i varje särskilt fall bör inhämtas, så att erforderliga bestämmelser utöver de eljest gällande må kunna meddelas. Denna departementschefens uppfattning delar utskottet tillfullo. Under förutsättning emellertid att på sådant sätt förfares, synes det utskottet att med hänsyn till de särskilda undantagsförhållanden, som här föreligga, någon större betänklighet icke bör möta att höja belåningsgränsen till 90 procent av fastighetsvärdet.

Utskottet, som icke haft något att i övrigt mot Kungl. Maj:ts förevarande framställning erinra, får alltså hemställa,

att riksdagen må medgiva,

a) att tomträtt eller nyttjanderätt till tomt inom tjänstemannasamhället vid Mörby må under de i statsrådsprotokollet över civilärenden den 13 maj 1914 angivna villkor upplåtas även till svensk medborgare, som icke har fast anställning i statens tjänst eller efter att hava innehaft sådan anställning åtnjuta pension från staten;

b) att från den av riksdagen anvisade lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby må, under iakttagande av de bestämmelser Kungl. Maj:t för varje särskilt fall meddelar, till tjänstemannasamhällets egnahemsförening för uppförande genom dess försorg av några egnahemsbyggnader för uthyrning utlämnas byggnadslån uppgående till högst 90 procent av den i vederbörlig ordning fastställda byggnadskostnaden;

c) att föreningen befrias från erläggande av tomt-rättsavgift för andra tomter, än som av föreningen till annan överlåtits eller utarrenderats eller å vilka föreningen påbörjat uppförande av byggnad; samt

d) att Kungl. Maj:t må, om så erfordras, bevilja föreningen anstånd med erläggande av högst så stor andel av annuiteten å det föreningen beviljade lånet för anläggning av vägar m. m., som belöper på icke upplåtna tomter, mot det att föreningen på icke erlagd del av annuiteten betalar ränta efter fem procent från förfallodagen, till dess likvid sker.

Stockholm den 23 juli 1914.

På statsutskottets vägnar:

F. CL:SON WACHTMEISTER.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar greve *F. Cl:son Wachtmeister*, *O. Jonsson*, *H. F. Lamm*, greve *Ph. O. L. Klingspor*, *O. M. Strömberg*, *A. N. Hahn*, *A. Åström*, *I. E. G. Svensson*, *C. I. Asplund* och *J. S. Almer* samt

från andra kammaren: herrar *K. V. Rydén*, *G. Odqvist*, *N. E. Lindberg*, *A. Wiklund*, *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *J. Olofsson* i Digernäs, *A. P. Gustafsson* i Örebro, *A. Anderson* i Råstock, *E. F. Hellberg*, *A. R. Lundblad*, *J. Pålsson* och *J. Andersson* i Stårte.
